IX. évfolyam. Celldömölk 1913 január 12. 2. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Zengjen a dal!

A »Szombathelyi Ujság« január 5-iki számában valaki a falusi kántorok működéséről sok megszivlelni való megjegyzést, helyesebben mondva kritikát tesz közzé Nem akarom most szóvátenni, amit az orgona-játékról, nagyon helyesen, mond, hanem mint a falusi nép izlését nagyon jellemző tényt, a következőket emelem ki a cikkből: »Falu helyen csak az olyan kántor éneke tetszik, aki brutálisan erős hanggal énekelve, igazán próbára tenné a szakértő dobhártyáját és türelmét. Az erős tüdővel megáldott kántorok legnagyobb része alkalmazkodik is a nép eme kivánságához s mellőzve a szép és helyes ének legelemibb szabályait, ***közönséges kiabálássá alacsonyitják le a magasztos egyházi éneket.***«

»A kántortanitót megválasztó egyének legtöbbször maguk is csak zenei abszurdumoknak hódolnak s meg vagyok győződve, hogy az orgonaművész orgonajátéka, vagy a szabályosan és helyesen éneklő finomhangu énekes produkciói felett teljes nemtetszésüket fejeznék ki.«

A cikkiró azt óhajtja, hogy a kántortanitó tartsa be az éneklés és orgonálás legelemibb szabályait, mert ellenkező esetben határozottan lerontja az istenitisztelet magasztosságát és fönségességét. Igen okosan következik ebből, hogy ha a szép célt elakarjuk érni, arra a ***népet is nevelni kell!***

Az ének, a dal az emberi hangulat kifejezje, sokszor megnyugtatója; ha öröm ér, azt azzal fejezem ki, hogy vigan fütyörészek és dalolok, ha a bánat percei tépik keblemet, ismét a dal, a mélabus dal hangulatába helyezem lelki állapotomat s fájó szivemet fáradhatatlanul azzal vigasztalom; daloljatok csak még egyet, bánatosat, keserveset!

Igy tehát az ének és zene, közvetlenül érzékünkre hatván, hangulatot fejez ki, hangulatot kelt lelkünkben, amely ott eltörölhetetlenül jó és kedves benyomást hagy, még akkor is, ha fejünket a nagy gondok ezüst szálai fonják körül, koronaként.

Csöppet se csodálni való, ha szertartásoknál énekelnek, mert ott mindig valamely megtörtént esemény ismétlődik, megujul, az ének pedig szinte lelkiszemeink elé varázsolja a történeteket. Nem kell például valakinek katholikusnak lenni, hogy nagypénteken, ha templomba lép, észre ne vegye azt a mély gyászt, mely lelkünkben honol. Különösen ha megcsendülni hallja a »Miserere mei« szivettépő akkordjait, bizonyára ő is megrezdül teljes valójában. Ismét husvétkor, midőn minden sziv örömimádságot lehel az ég felé, ha az orgonakisérettel fölhangzó örömeneket hallja, bárki tudni fogja, hogy ma örömünnepe van az egyháznak.

Azért forditsunk mindenekelőtt kiváló gondot az egyházi ének tanitására, ma már nem oly nehéz dolog, mert vannak egységés ének és szerkönyveink, melyek a szövegben kifogástalan egyházias énekeket tartalmaznak s amelyek arra hivatottak, hogy kiszoritsák a templomból a mindenféle cikornyás nótákat és a templomba bevigyék az igazi ihletet keltő, jámborságot fokozó, szivet-lelket nemesitő szent énekeket.

Az egyházi dal után a ***gyermekdal*** érdekel legközelebbről. Bizony még e tekintetben is nagyon hátra vagyunk; igazi szép, kedélynemesitő, viditó énekeket a zeneelméletnek megfelelően, igen kevés helyütt tudnak Például lehetnének az erdélyrészi tanitók egy része, kik legnagyobb részt svájci mintára tanitják a gyermekeket énekelni, szinte öntudatlanul s a felsőbb osztályokból az apróságok már szép eredményt mutatnak föl. Különben a hivatalosan kiadott tanterv az éneknek ***rendszeres tanitását*** már az első osztálytól kezdi és meg van állapitva, hogy egyes osztályokban hetenkint hány órában kell az éneket tanitani. A dalok megválasztásában óvatosak legyünk, hogy a gyermeki kedélyhangulatnak megfelelőek legyenek. A minden rendszer nélkül való énekeltetés nem tanitás és legfölebb sablonos ordi-

Évike megszólal.

Irta: Bévárdy Gyula.

Ősz volt. Természetesen az. Hullottak a falevelek; dér ült a füszálakon, száradt kórokon; elköltöztek a dalos madarak, mely fajták itt maradtak, azok közül csak kevesen kedvesek: a pacsirták, a cinegék; a zöme kellemetlen, bántó: a verebek, a varjuk, a hollók, a szarkák.

És ezen az őszön kellett ő neki hozzánk jönnie.

Ő neki.

Nagy Ilonnak.

Hiszen ha tavaszkor, rügyfakadás, virágnyilás idején lett volna az.

Üde virág, piros, gyenge levél, balzsamos lég jobban illettek volna egész megjelenéséhez, mint a zord, fagyos szél, vihar, a hullott levél, a kékülő, nyirkos tél.

De már igy történt. —

Ilyenkor jött hozzánk.

Bajok voltak akkor nálunk.

Nagy bajok.

A gazdaságba beütött a sertésvész. Hullottak, elhullott az utolsó szálig mind a négy anya, mind a 15 kicsiny.

Sirás, jajgatás verte fel a házat.

Szegény embert a csapás bizony igen megviseli.

Tatarozás is volt a házon. Zsuppoltak, sároztak, bontottak.

Aztán az idő is máról holnapra megváltozott. Hidegén szitálva hullott a havaseső, a szél megrázta a faágakat, bezörgetett az ablakokon. Hej! ki van odabenn, gyüjjön ki, vendég érkezett!

Vacsoráztunk épen.

Csak olyan szegényes volt biz az, szegényembernek való. Krumpli sülve.

— Só, kenyér az asztalon. No! meg paprika, azzal füszerez a magyar.

Has étek ritkán járta nálunk. Amióta nyolc hátos egy kiló hus; ilyen ősz táján pedig csak negyven, ötven krajcár a napszám: husra nem kerül.

Krajcárba beszéltem, ez való a szegény ember szájába. Az olyan módis fillér beszéd urnak való, az megérti. A szegény ember nehezen szokik hozzá. A zsidóhoz is ugy megy, hogy: Adjék egy krajcárért gyujtót.

Kicsiny, pislákoló lámpa volt előttünk. Előnye, hogy kicsiny, hátránya, hogy füstölt.

Persze, az üvegjében volt a hiba, mivelhogy a teteje már régen lepattant, mondtam is: vegyetek már helyette ujat.

— De hát az is hatekrajcár, hát csak mult, maradt.

Szegény embernek jó igy is.

Hát csak vacsoráltunk. Kis lányom: az Évike aludt ágyában, mikor nyilott az ajtó és ő belépett.

Valami rokonságfélét tartottunk együtt. Az ő apja apjának a felesége révén volt valamelyes rokonság, de nem vérbeli, innen volt az egész.

Meg is voltunk lepetve, mikor megláttuk.

— Jó estét néni, jó estét bácsi! — igy szólott ő.

tássa, kurjongatássá válik az az ugynevezett »együtt való ének«, ami ter mészetesen nem felel meg a tanterv szellemének, ellenkezőleg kultiválója annak a »brutálisan erős hangon való éneklésnek«, amelyre a Sz. U. munkatársa jogosan célöz.

Nemzetünk szellemi életének legelső és legrégibb megnyilatkozása volt a dal. A király mulatságánál elmaradhatatlanok voltak a regősök, kik megénekelték a harci eseményeket, a hadvezérek dicső tetteit, a nemzeti történet multját. Az ily énekesek nagy szeretetnek örvendtek, de sajnos, dalaikat mi nem birhatjuk, mert az idők forgatagába elvesztek. A leghiresebb hegedősnek, Tinódi tantos Sebestyennek, aki állítólag Sárvárott (a sárvári temetőben) van eltemetve, fölséges urunk, királyunk emelt szobrot a székesfővárosban, hadd lássa minden ember, aki az ország szivébe jó, hogy az ország dalos ország, mely bánatát és örömét énekben, dalban fejezi ki.

Aki a magyar népet teljes nemzeti vonásban akarja megismerni, hallgassa meg dalat, mely lehetővé teszi számára, hogy általa megismerkedhessék vele testestől-lelkestől, mert a dal a legbiztosabb adat valamely nép lélektani vonásaihoz, hisz azt dalolja, ami ő vele megegyezik, amit valóban érez: a dal szivének tükre. Nincs hangszer, melyen az érzés melege, keserüsége jobban kifejezhető volna, mint a dalban.

A hatásában megrázó, megható magyar dal kedves csengése kétségen kivül hat lelkünkre és nem kell annak magyarnak lenni, hogy egy magyar dal bűbájossága varázshatást ne gyakoroljon idegeire, mit a német császár ezelőtt 7—8 évvel a budai királyi palotában bizonyitott.

Megbecsülhetetlenül jó hatásu tehát az ének, a dal: azért nagy ferdeség volna, ha a dalt, mint a nevelés körül is leghathatósabban és képzőbb tárgyat működésünkben megfelelő szinvonalra nem emelnénk. Épen azért lehetőleg nagy gondot kell forditani a dalkarok szervezésére, illetőleg azok fejlesztésére, sőt legtöbbször azok lehetnek legbiztosabb és legerősebb védővárunk idegen ajku népek támadásaival szemben. Nem csak nyelvében él a nemzet, hanem a dalban is. Nemzetünk összetartozandóságának egységes érzete is kivánja a daloskörök létesitését, mivelő, nemesitő és szórakoztató erejüknél fogva.

A kultura apostolaira s magára a magyar társadalomra vár a fontos hivatás, hogy ügybuzgalommal karolják föl az ügyet. Akiknek pedig szinte kötelességükben áll a gyermeket, a népet dalolni, énekelni tanitani, fáradozzanak szivesen, jóakarattal, nemes buzgalommal és megfelelő rendszer mellett e tárgy kultiválásán. Tehát: zengjen a dal!

(Budapest.) *Ivanits Lajos.*

Virágkereskedés.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy **Czelldömölkön, a Központi-kávéház melletti üzlethelyiségben**

virágcsarnokot

rendeztem be.

Minden időben vágott és cserép virágokból nagy választékot tartok.

Alkalmi csokrokat a legizlésesebben, olcsón készitek.

B. vártfogást kérve

kiváló tisztelettel

Berecz Lajos

kereskedelmi kertész.

Töltés nélkül.*)

(Faktum est.)

Nagyszerü egy hónap volt december hónapja,
Eljárt sokszor vadászni apraja és nagyja;
Elég minden megtörtént, szomoruság, harag,
Egy mégis a sok közül emlékben megmaradt.

Kerekedik társaság mosolygó arcokkal,
Telve nagy reményekkel, vállakon puskákkal.
Korán reggel indulnak Ostffyasszonyfára,
Voltak is a vasutnak igen nagy hasznára.

Megtöltöttek egy kocsit, olyan sokan voltak,
És a sok nyul, fogoly, fürj talán még aludtak.
»Ostffyasszonyfa, egy perc!« kiált vasutasunk,
Leszállanak az urak, lesz majd min mulatnunk!

Elindultak szaporán, vivén a kósarat,
Melyben töltve üvegek, szalonna, sódarak.
Pali bátyánk mosolyog, előre is örül,
»Milyen jó lesz az a bor!« sanditva néz körül.

Elérkeztek a tagra, történt intézkedés,
Felállanak a körbe, kezdődik a kergetés.
Dirreg-durrog a puska, potyog a nyul, fogoly,
Előre örülnének, de a helyzet komoly.

Egy akasztófa kis nyul épen nekik szalad,
Amint ketten céloznak s nincs »durr«, lett nagy harag.
»Mi a manó ütötte a mi jó puskánkat?«
Kérdezgetik eg mástól s mind csak vállat rángat,

Belenéznek a csőbe s lett nagy nevetés,
Mert a puska üres volt, nem volt benne töltés.
Szól a jókedvü Pista: »Nem kell haragudni,
Itt az idő, éhezem, jó lesz most már enni!«

Griffes Jancsi mosolyog: igazad van Pista!
És leülnek mindannyian, csak a két ur arca
Remeg az izgalomtól; üsse a kő, nem baj,
Nem olyan ám a szivük, mint a friss irós vaj.

És osztoztak szépecskén, enni-innivalón,
Mig haza nem érkeztek, vigadtak mosolygón.
Sok vad ugyan nem esett, azért az nem volt baj,
Többet ért a mulatság és a sok jó kacaj!

*) A szerző a szigoru kritikusok elnézését kéri, mert, mint mindnyájan tudjuk, lantja fazfából van.

— Hozott Isten hugám! — igy én.

De mar akkor a két fehérnép egymás nyakában csüngött, persze hogy hullott a könnyük, mint a zápor eső.

De ilyen a szokásuk.

Ha szomorkodnak: sirnak, ha örülnek: sirnak

Nehezen lehet kiismerni őket.

— Szedtevette! — igy én. — Mit ritok, mikor nincsen semmi bajotok. Vesd le a kabátot, ülj le az asztalhoz, jut neked is. Síess [illegible] hozz más az Isten adományából.

— De mikor fél éve nem láttuk egymást — igy az anyjuk.

— Azért örüljetek és ne rijjatok.

— Néni!

— Honka! — igy ők.

De végre is kiapadtak a könnyek, én is elővettem a dohanyzacskót, a pipát, tömtem, rágyujtottam és éreztem, hogy na! most ha Isten segit, képes leszek végighallgatni egy még oly regényes történetet is.

Mert, hogy valami ilyes veszedelmet tartogat a számunkra kedves hugunk, olyan biztosnak vettem, minthogy ma szombat van.

Vagy talán nincs az?

No! nem baj

Majd lesz.

S minthogy az olvasót ezzel a bekezdésfélével kellőleg tájékoztattam, átadtam a szót hugámnak.

De talán közben jó volna valamit iszkorálni.

Hozz anyjuk egy kis bort.

Az anyjuk hozott is.

Ugy látszik ő is élt a gyanuperrel, hogy hosszas fenntmaradás lesz a beszélgetés vége, a petroliumos üveget is előkészitette.

No! Most Isten segits!

Szenvedjünk.

* * *

Ismeri bácsi Sós Ferencet? a tanitónkat.

Olyan hányaveti emberke, sokat tart magáról, sokat csörög, sokat illeg-billeg és a legujabb divat szerint öltözködik, ugy néz ki, mint egy bagoly.

Nem! ne mondjon ellent, én ki nem állhatom, pedig nálunk van koszton is.

Iszen tudja a bácsi is, hogy amióta édes apám meghalt, édesanyámmal ketten vezetjük a korosmát

Megvoltunk azért egymással. Ő jött, néhány szót szólt, aztán tovább ment

Három hónapig tartott ez igy.

Akkor egyszerre megváltozott. Sokat foglalkozott velem.

Mulatság volt, mindig velem táncolt. Velem, aki ki nem állhatta őt.

De táncolnom kellett vele.

És mi lett az eredmény?

Hogy másnap mindenki azt beszelte a faluban, hogy ő az én vőlegényem.

És ő mintha csak azt akarta volna elérni, hogy hirbe hozzon, pár hónapig nagy buzgalommal udvarolt, jeggyürüt, ékszereket vásárolt . . . és akkor egyszerre csak elmaradt, kosztra nem jött-többet, jegyzőékhez járt.

Koltai Vidos Aladár halála.

Évszázadok viszontagságait átélt családfának életerőtől duzzadó hajtása átmenet nélkül jutott az enyészet birtokába, mint az a szirmokkal pompázó virág, melynek szárát hirtelen töri ketté a kerekedett szélvihar. Szép a rózsa leszakitott száron is, mint a ravatalon lecsukott szemekkel nyugvó délceg huszártiszt, de semmi sincs, mely az életet már belé visszavarázsolná. Kihalt vele a ragaszkodás, vonzalom, szeretet és a hitvesi szerelem, amivel őt elhalmozták; meghiusult édes remények szálltak vele sirba, azok a remények, melyek az ő életéhez és karrierjéhez füződtek. Utánna már csak szivettépően fájó emlékek maradtak s a könnyár, melynek forrásai a szülői, hitvesi és gyermeki kisirt szemekben rejtőzködnek. Kedden reggel hordta a posta a gyászhirt világgá, mely szerint Koltai Vidos Aladár cs. és kir. kamarás, cs. és kir. huszárkapitány életének 38-ik és boldog házasságának 6-ik évében folyó hó 6-án elhunyt. Később köztudomásu lett az is, hogy élete tragikus módon ért véget s hogy gyégyithatatlannak vélt idegessége adta a boldogult kezébe gyilkos fegyverét. A szomoru valóság amily megdöbbentő, ép oly részvétgerjesztő volt. Azonban a bajon segiteni nem lehetett. Sic erat in fata. Utolsó utját szerdán tette meg Czelldömölktől a mersei családi sirboltig, melyen elkisérték minden hozzátartozói, bajtársai és ismerősei. Temetése impozáns megnyilvánulása volt a részvétnek, a népek ezrei tolongtak a gyászkocsi után, fogatok görnyedtek a sirkoszoruk sulya alatt. Most már a boldogok örök álmát alussza ő. lelke pedig a Mindenható előtt nyert kiengesztelést. Áldott legyen emléke!

HIREK.

Személyi hir. Francsiss Norbert bakonybéli apát még december hó 30-án városunkba érkezett a helybeli bencésrendház látogatására s e hó 9-én utazott el; közben — Szilveszter napján este — az egyházi szónoklatot is ő tartotta.

Szentségnapja. Jan. 13-án szokott lenni a helybeli apátsági templomban a szentségimádás napja. Holnap reggel is 6 órakor kitétel, 1/2 8 órakor csendes-, 9 órakor ünnepi isteniszolgálat; ez utóbbit Rácz Endre prior tartja. Délután 3 órakor vecsernye; 6 órakor szentbeszéd és eltétel.

Elhalasztott táncmulatság. A magyarországi munkások rokkant és nyugdijegyletének helybeli fiókegylete a tervezett táncmulatságot, melyről a mult számunkban is megemlékeztünk, tekintettel a rövid farsangra, elhalasztotta.

Iskolszéki gyülés. A celldömölki röm. kath. iskolaszék holnap — hétfőn — d. u. 1/2 2 órakor a plébánián gyülést tart, melynek tárgya egy telek-eladási ügy lesz.

Lemondott községi biró. Hanzsér Lajos alsósági községi biró lemondott tisztségéről. Az alispán rövid időn belül intézkedni fog az uj választás megejtése iránt.

A tanitó államsegélye. A kultuszminiszter Simon Béla kenyeri röm. kath. elemi iskolai tanitó részére ötödéves korpótlék cimén évi 200 K államsegélyt utalványozott.

A „Celldömölki Sport Club" táncestélye. A jövő szombaton tartandó estély, az előjelekből itélve, ugy látszik, hogy ugy anyagilag mint erkölcsileg felül fogja még mulni azt a sikert, amit előző számunkban megjósoltunk. — A rendezőség a meghivókat már szétküldötte és ezek izléses volta mar előre enged következtetni a mintaszerű rendezésre, amelyen aranyifjuságunk oly nagy igyekezettel buzgólkodik. A meghivón még részletes műsort nem adott a rendezőség, ezt a helyszinére igéri, de az előkészületek sejtetni engedik, hogy a közönségnek sok és kellemes meglepetésben és látnivalóban lesz része. A nagy titkolódzás dacára is sikerült a kabarén és az élő plakátok megvalósitásában közreműködők neveit megszereznünk és bár ez nem teljesen pontos, a közönség kiváncsiságának részbeni kielégitésére a következőkben leadjuk. E szerint közreműködnek: Hölgyek: Dávid Boriska, Friedmann Ágnes és Lóri, Günsberger Böske és Margit, Honig Kitty, Hoffmann Anica, Kálmán Gizi, Kelemen Aranka, Klein Jolán, Merkl Annus, Sonnenberg Erzsike, Stetka Tici. — Urak: Balassa István, dr. Fried Henrik, dr. Gergely Lajos, Graffics Lajos, Ludván János, Simon József, Weisz Sándor, Wittmann Andor. Gyermekek: Dentsch Irma és Klára, Géfin Mici, Kálmán Manci, Kemény Erzsike. — A rendezőség izléses táncrendekkel kedveskedik a hölgyközönségnek, amely egyuttal a kabaré és az élő plakátok pontos műsorát is tartalmazni fogja. A vidékről is számosan jelezték már megjelenésüket és biztos hisszük, hogy a »czelldömölki fiatalság«, — ahogy a meghivó elég diszkréten nevezi a rendezőséget — kedves és kellemes estében részesiti a közönséget, az anyagi siker pedig még az erkölcsit is felül fogja mulni.

Farsang. Az alsósági iparosok temetkezési segélyegylete saját pénztárának gyarapitására folyó hó 25-én Sebestyén János vendéglőjében zártkörü táncmulatságot rendez. Kezdete esti 7 órakor. — A vásárosmiskei önk. tüzoltóegyesület f. hó 19-én tartja zártkörü táncvigalmát Nagy Lajos vendéglőjében.

Tolvaj inas. Maurer József 17 éves kőművesinas testvérének lakásából ruhaneműket, 14 K készpénzt és ezüst óraláncot lopott. A bünös legénykét feljelentették a helybeli járásbirósághoz.

A „Czelldömölki Fiatalság" által rendezendő táncestély előkészitő bizottsága ez uton kéri mindazokat, akik meghivót nem kaptak és arra igényt tartanak, valamint akik bárkinek meghivót küldetni óhajtanak, — sziveskedjenek ez irányban az előkészitő bizottság bármely tagjához fordulni. — Kéri továbbá a rendezőség a nagyközönséget, hogy miután számozott helyek nincsenek és helyeket fenntartani nem lehetséges, az est kezdetére pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Nem törődtem vele.

Hisz a jeggyürüt soha se adta oda.

Csak olyan gyerekes tempó volt az egész.

Akármit csinálhat felőlem.

De mégis bántott az a modor; az az eljárás.

Ha már elkezdte, miért nem végezte be.

Vett volna feleségül, vagy hagyott volna béken.

Jellemes, becsületes ember tisztességes leánnyal szemben nem igy viselkedik.

De meg a jó izlés sem engedi meg az ilyen eljárást.

Azt gondolta talán, hogy ő tul teszi magát az ilyen csekélységen, utóvégre ő a férfi, a lány pedig, nos a lány hadd viselje könnyenhivésének eredményét.

Sirjon, vagy kacagjon felette, de a cél el van érve: az a lány valamikor hitt neki; az a lány valamikor bizalmas volt hozzá, azzal már nem törődik, hogy az a lány egész életében mint rossz, átkos emléket őrzi a vele való találkozást.

Miért?

Mert leány életén keresztül mindig azt mondják felőle, ott hagyta, cserben hagyta a vőlegénye.

Annak pedig valami nagyokának kellett lennie.

És az okot mindig a leányban keresik, sohasem a férfi jellemében.

Azután meg egyszer csak rákezdik: ez is udvarolt neki, az is udvarolt neki . . . s ha már igy közszájon forog, egyszer csak akad egy rossz maju, egy ilyen, aki szeretni a hiresztelést felőle; ennek is volt szerencséje nála, annak is.

Mire a leány meghallja a mende-mondát, hirneve, becsülete sárba van tiporva, erénye, hite gunyolva, ő pedig rossz személynek kihiresztelve.

Kerüli még a legjobb barátnője is, de sikamlós beszédekkel körülveszik, célzásokkal szemtelenkednek előtte a semmi emberek, a részegek, a könnyelmüek, a züllöttek.

Magukhoz hasonlónak tudják, gondolják, aki előtt minden szabad, minden meg van engedve, mert hiszen már ez is, az is . . . s talán nekik is lesz szerencséjük.

Az ilyen — férfihoz nem való — jellemtelen viselkedés tönkre teszi tehát a leány jövőjét.

Jó, jó bácsi, azt mondja, hogy nem minden esetben. Hogy a leány vigyázzon magára, akkor nem lesz alapja a mende-mondának.

Igaza van, de engedje meg, mi leányok megis csak érzékenyebbek vagyunk sok esetben, mint a férfiak.

Ahol a férfiak nevetnek, mosolyo[illegible] ott a leány hire már veszélynek va[illegible]

Ami a férfihoz hozzápászo[illegible] a nőnél.

Férfiról ha hiresztelé[illegible] vese volt neki, az is, [illegible] ből semmit.

De mondja [illegible] akkor . . . [illegible]

Tyuklopás. Bali Rozália kemenesk polnai lakosnak tyukfüsra fájt a foga és mert a magjét sajnálta leölni, idegen jószágra vetette szemét. Behatolt tehát Tavai Sandor óljába és egy pár kivánatos jércét elemelt. Drága lesz neki a tyukhus.

Betörés a pincébe. A kemenesmihályfai öregszőlőben van Ambrus József pinceje, a pincében pedig akadt még egy kis savanyu boroczka is. Erre szomjazott meg az a valaki, aki feltörte a pincét és két kis telt hordót elemelt. Az egyiknek 52 a másiknak 26 liter volt az ürtartalma. Most nyomozzák a tettest.

Bock-sör a Griffben-ben. Mészáros Jánosnak a „*Griff*"-hez cimzett szállodai vendéglőjében minden ünnep- és vasárnap fekete Bock-sört csapolnak. Aki barátja a jó sörnek, arra nézve érdekes hir ez a közlemény is.

Vasutasok bálja. A vasutas szövetség itteni kerülete a mozdonyvezetők otthonával együttesen rendezi idei farsangi mulatságát és február hó 1-én tartja meg a Griff-szálló nagytermében. A tiszta jövödelem könyvtáraik javára és a vasutasok kebelében fennálló temetkezési egylet céljaira fordittatik.

Tettenért tolvaj asszony. Özvegy Szuh Imréné kemenesmagasi hentesüzletét valaki egy idő óta állandóan dézsmálja. A sok huson, zsiron, szalonnán stb. kivül 128 koronája is eltünt. A tulajdonosnő azonban sehogy sem tudott a tettes nyomára jönni. Végre is ugy csalta törbe a tolvajt, hogy napokkal ezelőtt elutazását hiresztelte, gondolván, hogy a betörő fel fogja az ő távollétét használni és ismét behatol az üzletbe. Helyesen következtetett. A tulajdonosnő bezárta az üzletét és a lakás ablakánál lesbe állott. Mesterházy Sándorné sz. Süle Rozália tünt fel a szintéren és alkuccs segélyével behatolt az üzletbe. Szuh Imréné erre óvatosan az ajtóhoz lopodzott, Mesterházynéra rázárta az ajtót és tanukért futott. A kelepcébe került asszony csak ezután menekülhetett ki szorult helyzetéből a jelenlevő három tanunak és a tulajdonosnőnek folytonos gunyolódása és gyalázó kifejezése között. Feljelentetett a csendőrségnél, a csendőrök pedig viszont a szombathelyi kir. ügyészséghez nyujtottak be az eset részletes leirását.

Ügyvédek gyülése. Az országos ügyvéd szövetség szombathelyi osztálya tegnap d. u. tartotta meg rendes évi közgyülését Szombathelyen a törvényház helyiségében.

Sorozások. A vármegye alispanja a hadkiegészitő parancsnoksággal egyetértőleg megállapitotta a sorozás határnapjait és egyuttal a sorozó bizottságot is összeállitotta. A sorozás köszegen kezdődik februar 28-án, a járásban pedig március 1—5 ig. Sárvárott március 7—15-ig, Czelldömölkön március 13—17 ig. Körmenden március 19—27-ig, Muraszombatban marcius 30-tól április 4-ig, Szentgotthárdon április 6—12-ig, Németujváron április 14—17 ig, Vasvárott április 19 tól 23-ig, Felsőőrött április 25—30 ig. A szombathelyi járásban április 10—15-ig, Szombathely városában pedig április 16—17 én.

Háztartási tanfolyamot tartat a földmivelésügyi miniszter Szombathelyen május- és junius hónapokban, melyre asszonyok és leányok 16 éven fölül januárius hó 31-dikéig a szombathelyi polgármesteri hivatalban beiratkozhatnak. A nyolchetes tanfolyam ingyenes, csak az ebédért kell naponta 50 fillért fizetni, de szegénysorsuaknak még ezt is elengedik.

Halálozás. Egy rövid hirt közöltek velünk Csornáról, amely szerint Bierbauer Mihály vendéglős itt elhunyt.

A vármegye közigazgatási bizottsága múlt szerdán ülést tartott, melyen a tagok majdnem teljes szamban megjelentek, igy a többek között Balhauser Otto állategészségügyi felügyelő, az uj gazdasagi előadó, mint uj tagja a bizottságnak, továbbá Kis Gyula, Maróthy László dr., Radó Lajos, Vidos Árpád stb. A jelentések után a különböző albizottságokat választottak meg: 1) az orsz. tanitói nyugdij-ügyet intéző bizottságba: Szabó László és a megválasztandó árvaszéki elnök. 2) a pótadó kivetés elleni fölszólamlásokat intéző bizottságba: Radó Gyula dr., Kis Gyula, Szigetváry Géza, Hvozdovits Antal. 3) a gyámügyibe: Bezeredj István dr., Weörös István, póttag: Maróthy dr. 4) a börtönöket vizsgáló bizottságba: Sárvár: Radó Lajos, Celldömölk: Maróthy László dr. 5) Erdőrendészeti: Herbst Géza, Bezeredj István, Szabó László. 6) a középponti foghazvizsgáló bizottságba: Takách Ferenc, Hvozdovich, Balthauser. 7) Fegyelmibe: Ernuszt József dr., Szabó László, Kuliszeky Ernő, Szigetváry G., póttagok: Hvozdovich és Maróthy dr. 8) Föltételes szabadságot véleményező bizottságba: Ernuszt dr., Szabó László, póttag: Chernel Antal. 9) az adóügyibe: Kis Gyula, Szabó László, póttagok: Ernuszt J. és Chernel A. — Szigetváry Géza pénzügyigazgató azután az uj adótörvényt és a miniszteri rendeleteket ismertette, majd referált a vármegyeben december 31-ig befolyt adóról. Az idei állapot erre nézve általában kedvezőbb a mult évinél.

Öngyilkos orvos. Lapunk nagykanizsai barátja irja, hogy Hajós Soma dr. tekintélyes nagykanizsai orvos a munkás pénztár rendelőszobájában agyonlőtte magát. Zsebében négyoldalas levelet találtak, amelyben azt irja, hogy anyagi zavar miatt válik meg az élettől.

Egy nagy emberbarát halála. A mult héten halt meg Szombathelyen az öreg Stadler Károly, az ortodoksz zsidóság szemelénye, a nagy emberbarát, aki hosszu hosszu éveken át gyakorolta a jótékonyságot és aki végrendeletében is nemesleikűen tett oly alapitványokat, amelyek örökre emlékezetessé teszik nevét és szivének jóságát. Mult szerdán volt — akarata szerint egészen egyszerü — temetése; de azon részt vett majdnem az egész Dunantul izr. hitközségeinek küldöttsége, igy a sárvári, a jánosházai, simonyii, beledi, soproni, kismartoni, csornai stb rabbiaik vezetésével.

Nagysimonyiban ma egyhete egy odavaló illetőségü, de budapesti vasuti munkás, a 26 éves Hajós István és kedvese, a 16 éves Csizmazia Zsuzsánna, a nagysimonyii szőlőhegyen, Csizmazia András pincéjében közös megegyezéssel öngyilkosokká lettek; illetőleg a legény először a leányt, azután magát lőtte agyon. Több levelet is hagytak hátra, de az öngyilkosság okáról nem tettek említést.

Előléptetés. A földmivelésügyi miniszter Szabó Kálman erdőmérnököt — Szabó László répczelaki körjegyző fiát — a VIII. fizetési osztályba sorozott m. kir. főerdőmérnökké nevezte ki.

Borellenőrző bizottságok arra valók, hogy — mint a' földmivelésügyi miniszter leirata mondja — »a nehéz viszonyokkal küzdő bortermelésre és borkereskedelemre való tekintettel fokozott mértékben ügyeljenek a borhamisitások megátlásán és leleplezésén.« Az uj ellenőrző bizottságokat vármegyénkben járásonkint 1915. évig megalakitják. Tagjaik a sárvári járásban: Okolicsányi Dénes elnök, Kiss Sándor plébános és Ajkay Elemér földbirtokos tagok. A czelldömölki járásban: Bisitzky Ödön elnök, Pálovits József és Reindl István tagok.

Szökevények. A 83. gyalogezred parancsnoksága a mult héten 12 vasmegyei illetőségü katona eltünését jelentette be az alispani hivatalban, akik bizonyára a puskapor-szagtól feltek ebben a háborus levegőben. Ezek között vannak a következő kemenesaljai vitézek: Keresztúri Ferenc alsómesteri és Banyó Gyula kemenesmihalyfai hős legények, akiket most mint katonaszökevényeket a hatóságok országszerte körözenek.

A földmivelésügyi miniszter körrendeletében értesitette az összes városi és vármegyei törvényhatóságokat, hogy a mezőgazdasagi ügyeknek a törvényhatóságoknál való elintézéséről szóló 1912. évi XXIII. tc. értelmében a gazdasagi felügyelők ezentul ülési és szavazati joggal biró tagjai lesznek a törvényhatósági bizottságnak. Vármegyei törvényhatósági bizottságunk e törvény értelmében egy uj taggal gyarapodik.

Drágább lesz a papi os. Tizennyolc osztrák és magyar papirosgyár megállapodásra lépett egymással az ugynevezett közönséges patent csomagoló papiros aranak fölemelése dolgában. A megállapodás szerint a gyárak a közönséges patent csomagoló papiros alapárát 1 koronával fölemelték és a négyzetméterenként 50—200 grammigérvényes alapárakhoz 45 grammig 1·50 K, 40 grammig pedig 2·50 K fölárt számitanak föl, 100 kilogrammonként. A megállapodó gyárak körlevélben értesitették a megállapodásról vevőkörüket.

Midőn egy gyilkost az akas tófára akartak kisérni, megbetegedett; átadatott tehát az orvosnak gyógykezeles végett. Midőn a beteg néhány hét mulva felgyógyult, a kezelőorvos a következő jelentést tette: »Ezennel van szerencsém jelenteni, hogy X. Y. rab betegségéből teljesen felgyógynlván, most már *egészége kockáztatása* nélkül felakasztható.«

Kivándorlás. Szilágymegyéből a mult december hónapban 206 egyen vándorolt ki Amerikába. Hát bizony aggasztó mértéket öltött a kivándorlás, mert ugyáncsak Amerikából Szilágyvármegyébe decemberben csak 11 egyén vándorolt vissza vajmi kicsiny vagyonszerzessel. De hát az a kivándorlas valóságos mania, dacára annak, hogy a legtöbbnek ott is szegény a sorsa.

A pénzügyminiszter körrendeletet adott ki a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben közli, hogy az 1913. évi állami költségvetésről szóló 1913. évi 46-dik törvény 5. szakaszában adott fölhatalmazas alapján a házadó, valamint a tőkekamat- és járadékadó 1913. évre vonatkozó kivetésének meginditása tárgyában 1912. évi október 7-én kiadott 111. 507. számu rendeletének a tőkekamat- és járalékadó alá tartozó jövedelmekről szóló vallomasok bekivánására vonatkozó részének végrehajtását, továbbá a tőkekamat- és járalékadó kivetését további rendelkezésig függőben tartja. Egyuttal a jövedelemadóról szóló 1909. évi X. t.-c. 32. §-aban emlitett adóösszeiró bizottságok működésének megkezdését további rendelkezé-ig szintén függőben tartja.

CSARNOK.

Párbaj.

Szomoru levelet hozott a posta.
Azt mondja a sorok irója:
»Negyvennyolc órán belül, anyam! —
Fiad megpárbajozott már.«

»Ha pisztollyal lesz is, rád gondolok,
Nevedet suttogom, ha karddal vivok.
Vigyázol rám oly messziről? . . .
Értesitlek eredményről . . .«

Elsápad az anya . . . ir . . . igy szól távirata:
»Ne tedd fiam, szivem megszakadna!«

Rövid volt a válasz . . .
»Anyám, meg nem akadályozhatod!
Kihivásra reagálok,
Hisz . . . férfi vagyok!«

Második huszonnégy órában
Remegő kézzel . . . sapadtan,
Anyától megy ismét távirat:
»Fiam! mi van veled?
Rögtön adj életjelt!«

Elmult már egy nap . . .
Késik a lelelet.
Ah, erre gondolni is . . . rettenetes!

Ki tudja . . .?
Halottól élőnek,
Élőtől halottnak
Jön e a távirat?! . . . *D. M.*

Töredék.

. . . és az éjszaka sötét, mint a Styx habja. Dühöngenek a vadult elemek. Zeng a titánok bősz harca. Bömböl az egész világuniversum. Ez éjszaka Plutó nászéjszakája.

És micsoda zajjá, micsoda harsogássá magasodik fel a vihar zenéje e bércek közt! Hah, hogy dübörög e nyomorult planéta, hogy bőg az orkán, mint muzsikálna az ablakok! Halljátok ezt az egyetemes dörgést . . . a végitélet harsonája ez. A pokol elkárhozottjainak a kinorditása elenyészik emellett.

Egyre rombol a vihar . . . Hah, diadalát üli a pusztulás géniusza!

Alvilági éj van . . . ez a föld utolsó éjszakája. Itt a vég kezdete. És elérkezett a hindu szent védák nirvánája és megkezdődik a halál, az abszolitikus halál, örök uralma . . .

Lassanként szétfoszlik. eltünik előttem szoba, ágy, bútorok és a homályban átalkulnak, óh nagy Isten . . . sirboltta, temetővé.

. . . Sirboltban vagyok itt, holtak társaságában. Ah, hogy folytogatja torkomat a hullák nehéz büze! Látom, hogy emelkedik ki egyenkint sirjából a halottak feregjarta, rothadt teste. Most — éjfélkor. A legfélelmesebb, éjfél, mit valaha ember átélt.

A kripta, kősirok, hegyóriások levegő, világéther mind, mind a fülembe orditják: Megőrülsz, megőrülsz! . . . Oh nem birom tovább!

Tantalus kinjai ezek! . . . Borzalom . . . Borzalom . . .

Érzem, hogy megáll az eszem, minden elsötétül előttem.

* * *

Mint aki egyenesen a purgatórium centrumából jön, onnan elbocsátast nyervén, ugy keltem fel reggel Ishlnek egyik hoteljében. Meggyőződvén róla, hogy az eszém még egyelőre a helyén van, becsöngettem az inast, akit méltán táborszernagynak lézhettem volna diszes livreéje miatt.

Wass gefelig bitte, kérdé, amivel egyidejüleg teljes tisztelettel meghajolt. Sagen sie, viszonzám, miért van az, hogy e szoba vihar idején sirboltté degratálódik? Holott arra rendeltetett, hogy az előknek szolgáljon lakóhelyül, nem pedig lélektelen testeknek? A garcon egy pillanatra rám nézett, majd olyan iramban kezdett visszavonulni, hogy a bútorok kétségtelenül megtapsolták volna, ha erre egyáltalán képesek.

No, ez engem bolondnak nézett. Mit tesz ilyenkor a becsületes halandó!? Odaáll az ablakba és lesi a Dachstein-nak kétezer méteres fejebubját. Mondjanak önök ennél jobb mulatságot! Arról megint bizonyos vagyok, hogy a fixirozásom nem hozza tüzbe a hegység hoteljét.

Pont tiz órakor (közép Európa szerint) abbahagytam az érdekes fixirozást és eltávozám a szállodából, mely a Hotel Salvator névre hallgatott, ami aranyos betükkel vala a homlokzatára pingálva. Az aranyos betük mindenesetre jól szimbolizálták, miképpen itt mindenért arany fizettetik.

Az esplanade szokatlan, ünnepélyes mezbe volt burkolva, aminek jól emelte a hatását a tömeg arcára kiülő megelégedés, ami hangokban is elég tekintélyes kifejezést nyert A járókelők lármájához szép bassust adott az el-elhangzó mozsarak dörgése. A házak tetején lobogott a fekete-sárga, amig ezzel szemben az utcasarki diszrendőr megelégedett bajszának pödrésével is, hogy az ünnepélyt hatásosan emelje. Micsoda népszabadság napja ez, mily nagy eseményt ünnepelnek ma? . . . Az osztrák nép igy üli évről-évre a császár születésének napját.

Kedvetlenül indultam a kurparknak, hol a bokrok — az utca zajának némi kontratüntetésül — szokratesi hallgatásba valának merülve. Kedvetlenségem hamk morgással jutott a kifejezésre, amiért, azt hiszem, a mellettem elmenők csendes örültnek tartottak. A padok jóbbára népteleneк valának és minden megindulás nélkül hallgatták a mozsardurrogást. Csak egy padon fedeztem fel egy monoklis ur lomhán heverő testét, aki viszont padul szolgált egy dam-nak és igy ez utóbbi a monaklis ölében találván kitünő tanyát, gyönyörködve néze a világot. Végre a kurmusik is megszólalt. A zeneszóra a nép az utcáról a parkba ömlött. A park csakhamar megtelt vadászkalapos, selyemkendős tarkaszoknyákkal, amelyekben egy-egy asszony viritott. Ez az ischli viselet.

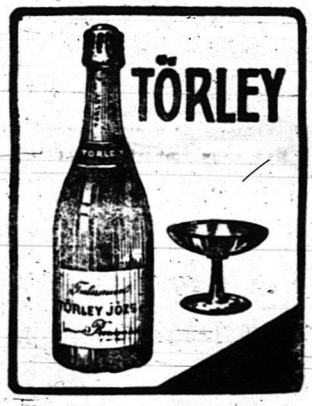

Értesités.

Van szerencsém tudomására adni a nagyérdemü közönségnek, hogy **Vönöczkön** volt

kőművesüzletemet

Czelldömölkre, Baross-utca 31-ik számu házba helyeztem. Kérem a nagyérdemü közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Bokányi Károly

kőművesmester.

Vászonáru-raktár!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Czelldömlkön a Rákóczy-utca 16 szám alatt (Károlyi-féle ház)

vászonáru-raktárt

létesitettem.

Raktáron tartok mindenféle damast asztalnemüeket, kézi ajour ágyhuzatokat (Hetényi munka.) Kelengyét 500 koronától 1000 K ig kiállitok. Meghivásra hazhoz megyek. Kedvező fizetési feltételek. A n. é. közönség b. pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Komáromi Manó.

Villamos daráló-malom.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Czelldömölkön, a Gyár-utcában levő telkemen (Kórház-kert mellett)**

VILLAMÜZEMÜ

daráló malmot

rendeztem be.

Elvállalom mindennemü gabonanemüek darálását, melyet kifogástalanul végzek.

A darálást hétfőn, csütörtökön és szombati napon egész napokon, a többi napokon a fa-fürészelést teljesitem. Rossz idő esetén pedig szintén darálok.

Főtörekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemü közönséget a leglelkiismeretesebben szolgáljam ki.

Becses pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

VARGA GYÖRGY, gépész.

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonnan épült

ház

a város legforgalmasabb helyén, áll 4 lakásból, nagy pincével, kapuszinnel, nagy kerttel azonnal eladó.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

Czelldömölkön, az Árpád-utca 5. szám alatti ház, amelyben két szoba (egyik alkovos) folyosó és egyéb mellékhelyiségekből álló modern lakás van — villanyvilagitás az összes helyiségekbe bevezetve — **1913. május 1-re bérbeadó, esetleg örök áron eladó. Értesitést ad a szerkesztőség.**

Hornyolt cserép é géptégla kitünő minőségü kapható

özv. Tory Györgyné

téglagyárában Czelldömölkön.

Hornyolt cserép I. rendü 70 K.

Tartósságért szavatolás.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b. tudomására, hogy **Czelldömölkön, a Kossuth Lajos-utcában** (Simon Sándor-féle ház) levő

uriszabó üzletemet

a Háczky-féle házba az (Uj kávéházzal szemben) helyeztem át.

Midőn erről igen tisztelt rendelőimet értesitem, kérem további becses pártfogásukat.

Öltönyöket a legdivatosabb szabásban készitek

Tisztelettel

Németh László

uri-szabó.

Kertész - legény

kerestétik február hóra, jelentkezni lehet a pusztakemenesi tiszttartóságnál. — Ugyanott előjegyzések elfogadtatnak május hóban szállitandó legszebb faju magastörzső rózsaoltványokra.

Eladó ház.

Czelldömölkön a Kórház-utca 13. sz. házamat kerttel, mely 184 négyszögöl területen fekszik, elköltözés miatt azonnal olcsó áron eladom.

Mihók János.

Ne menjünk

vidékre vásárolni,

mikor Czelldömölkön a Gayer-féle házban levő férfi-szabó üzletben a legkifogástalanabb ruhák készülnek.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérve szives párfogását, amit azzal fogok hálálni, hogy szaktudásommal a legszebb szabásu férfiruhákat készitem.

Szovetraktáromban a legnagyobb választékban találhatok a legdivatosabb angolszövetek és ezekből jutányos áron szolgálom ki rendelőimet.

Angol és francia szabásu öltönyeim ugy ár, mint kivitel szempontjából rendelőim igényeit kielégitik.

Tisztelettel **WEISZ LIPÓT**, férfi-szabó.

Borszéki GYÓGY és ÜDITŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Főraktáros: Gayer Gyula-cég Czelldömölk.

A VILAG LEGJOBB

Az „UK" teák

Főraktár: Rób Pál cégnél

Szalay Gyula temetkezési vállalata Czelldömölk, Sági-utca.

Nagy választékban raktáron tartok diszes érc és fakoporsókat, koszorúkat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállítást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végezek ugy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodnia.

Temetéseket a legegyszerűbbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával vegzem. Ravatalokat felállitok; mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér

: Kőfaragó-telep: Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

A már viághirü Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenitő

:: pipere szappan ::

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellett remek illatával kiváló bőrfinomitó anyaga folytán elsőrangu kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. — Ára 70 fillér.

HIRDETMÉNY!

A „Kemenesaljai Takarékpénztár R. T.“ Igazgatósága

közhirré teszi, hogy a takarékbetétek után

1913. évi január 1-től kezdődőleg

a további intézkedésig, az eddigi 4½% helyett tisztán

5% kamatot fizet.

A tőkekamatadót az intézet továbbra is a sajátjából viseli.

Czelldömölk, 1912. évi december hó 24-én.

Az igazgatóság.

KLAPPER FÜLÖP butoráruháza

Czelldömölkön (Gayer ház)

a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Úgy készpénzért, mint részletfizetésre rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle

BUTOROK gyermekkocsik, vasutas kézitáskák, szőnyegek, függönyök, ágygarniturák, böröndök, utazókosárak, erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek, pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezések.